

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра фізичної географії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

_____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Програма навчальної дисципліни

ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ

(назва навчальної дисципліни)

напря́м _____ 6.040104 _____ Географія _____
(шифр, назва напряму)

спеціальність _____
(шифр, назва спеціальності)

спеціалізація _____
(шифр, назва спеціалізації)

факультет Геології, географії, рекреації і туризму

2015 / 2016 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету (інституту, центру)

“ _____ ” _____ 20__ року, протокол №__

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Бубир Н.О., к.геогр.н., доцент кафедри фізичної географії та картографії ХНУ ім. В.Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри
Фізичної географії та картографії

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року №__

Завідувач кафедри _____

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією
Факультету геології, географії, рекреації і туризму
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року №__

Голова методичної комісії _____

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Географія туризму” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки бакалавра
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму

Географія

спеціальності

спеціалізації

Предметом вивчення навчальної дисципліни є
Геопросторова (територіальна) організація туристичної діяльності, умови й особливості її розвитку та розміщення

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Теоретичні основи географії туризму
2. Географія туристичної діяльності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи понять про сутність, особливості геопросторової організації туристичної діяльності та умови розвитку туризму в регіонах і країнах світу

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

Знання: зміст і особливості туристичної діяльності; сутність і склад туристичних ресурсів; особливості формування територіальних туристичних систем та їх геопросторова організація

Уміння і навички: приймати оптимальні рішення (у тому числі управлінські) щодо розміщення окремих елементів (об’єктів, явищ, процесів) сфери туризму відповідно до особливостей довкілля, визначення потужностей окремих туристичних систем згідно із потенціалом рекреаційних ресурсів, прогнозування перспективного розвитку сфери туризму в конкретному регіоні чи країні в цілому.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань (предметна область), напрям, спеціальність, рівень вищої освіти / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань (предметна область) 0401 природничі науки	Дисципліна за вибором студента	
Індивідуальне завдання <hr/> (назва)	Напрямок: 6.040104 географія	Рік підготовки	
		3-й	5-й
Загальна кількість годин 72	Спеціальність: <hr/>	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5,2		Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) бакалавр	6-й
	Лекції		
	10 год.		4 год.
	Практичні роботи		
	10 год.		2 год.
	Самостійна робота		
	52 год.		64 год.
	Індивідуальні завдання:		
	год.		
Вид контролю:			
екзамен		залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми навчання – 40
- для заочної форми навчання – 1

3. Виклад змісту навчальної дисципліни

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГЕОГРАФІЇ ТУРИЗМУ

Тема 1. Географія туризму як наука та навчальна дисципліна

Зміст : Об'єкт, предмет і завдання дисципліни. Об'єм і зміст поняття «туризм». Актуальність вивчення предмета. Дослідження туризму як наукового напрямку. Географія туризму як самостійна географічна дисципліна. Структура географії туризму. Методи дослідження. Зв'язок географії туризму з різними географічними дисциплінами.

Тема 2. Туристичні ресурси та туристичний потенціал території

Зміст : Визначення туристичного потенціалу території і понять природних ресурсів. Структура територій по відношенню до туристської діяльності. Природні, соціально-економічні ресурси та ресурси заповідних територій. Історико-культурні ресурси. Проблеми та перспективи розвитку туристської інфраструктури регіонів. Оздоровчо-

лікувальні особливості регіонів і розміщення: гідромінеральних, лікувальних грязей, кліматичних, бальнеологічних ресурсів. Транспортні зв'язки регіонів

Розділ 2. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Туристичне районування територій

Зміст : Поняття «туристичний район». Етапи туристичного районування, роль природного середовища у цьому процесі. Принципи районування туристичних регіонів світу. Визначення і характеристика туристичних районів. Європейські туристичні райони. Американський туристичний регіон. Азіатський туристичний регіон. Африканський туристичний регіон. Австралійський туристичний регіон. Туристичний регіон Океанії.

Тема 2. Географія окремих видів туризму

Зміст : Поширення рекреаційних видів туризму (лікувально-оздоровчого, розважального, круїзного) в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі. Географія активних видів туризму (гірськолижного, драйв, гольф-туризму, екстремального та пригодницького). Географія культурно-пізнавального, подієвого, ділового туризму. Релігійний туризм та паломництво. Особливості поширення міського, сільського та екологічного туризму

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи географії туризму												
Тема 1. Географія туризму як наука та навчальна дисципліна	14	2	2			10	25	2	1			22
Тема 2. Туристичні ресурси та туристичний потенціал території	14	2	2			10						
Разом за розділом 1	28	4	4			20	25	2	1			22
Розділ 2. Географія туристичної діяльності												
Тема 1. Туристичне районування територій	22	3	3			16	45	2	1			42
Тема 2. Географія окремих видів туризму	22	3	3			16						
Разом за розділом 2	44	6	6			32	45	2	1			42
Усього годин	72	10	10			52	70	4	2			64

5. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Об'єкт і предмет дослідження географії туризму. Зв'язок дисципліни з іншими науками	2
2	Підходи до класифікації туристичних ресурсів (заочне відділення) Оцінка туристичного потенціалу регіону (денне відділення)	2
3	Характеристика туристичного району світу	3
4	Геопросторова організація окремого виду туризму у світі	3

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Аналіз поглядів різних вчених на сутність туризму	10	Усне опитування
2	Порівняльна характеристика існуючих класифікацій туризму	10	
3	Еволюція поняття «туристський (туристичний) район»	16	
4	Проблеми і перспективи розвитку окремих видів туризму в Україні	16	
	Разом	52	

7. Індивідуальні завдання

(не передбачено навчальним планом)

8. Методи навчання

Лекції, практичні роботи та самостійна робота студентів згідно програми курсу.

- **лекції** (лектором викладається основний зміст програмного навчального матеріалу, переважно в діалоговій формі);
- **практичні заняття** (форма навчальної роботи студентів, мета якої – закріплення теоретичного матеріалу лекцій, більш глибоке його засвоєння, формування практичних вмінь та навичок.);
- **самостійна робота** (виконується студентами в час після прослуховування лекції, перед практичними заняттями чи модульним контролем – вдома, у бібліотеках, комп'ютерних класах тощо; завдання для самостійної роботи й методичні рекомендації щодо їх виконання подаються в робочій програмі та розробках до практичних занять). Самостійна робота є основним способом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

9. Методи контролю

Передбачені методи контролю: теоретичний захист практичних робіт, поточні і підсумкові контрольні роботи. Контроль знань здійснюється шляхом тестування за модульно-рейтинговою системою.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку (заочне відділення)

Поточний контроль та самостійна робота						Сума
Розділ 1			Розділ 2			
T1	T2	Поточний контроль	T3	T4	Підсумковий контроль	100
ПР			ПР			
5	5	30	10	10	40	

T1, T2 ... T9 – теми розділів.

Приклад для екзамену (денне відділення)

Поточний контроль та самостійна робота					Разом	Екзамен	Сума	
Розділ 1			Розділ 2					
T1	T2		T3	T4	60	40	100	
ПР		Поточний контроль	ПР					Поточний контроль
5	5	15	10	10				15

T1, T2 ... T12 – теми розділів.

Приклад для виконання курсової роботи

(не передбачено навчальним планом)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
			100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

11. Рекомендоване методичне забезпечення

1. Збірник завдань для практичних робіт в електронній формі.

Базова література

1. Кузик С.П. Географія туризму : навч. посіб. / С. П. Кузик; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - К. : Знання, 2011. - 271 с.
2. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу./ І.В. Смаль – Ніжин: Видавництво ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
3. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України: навчальний посібник. / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, , 2007. – 369с.
4. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) / А.Ю.Парфіненко - Х. Бурун Книга, 2009.- 288с.
5. Рутинський М.Й. Географія туризму України: навчально-методичний посібник. / М.Й. Рутинський - К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.

6. Географія туризму: Учеб. посobie. / М.В. Асташкина, О.Н. Козырева, А.С. Кусков, А.А. Санінська.– М.: Альфа – М.: ИНФРА-М, 2008. – 432с.

Допоміжна література

1. Географія туризму: учеб. посobie / А.А. Самойленко. – 3-е узд. – Ростов н/Д: Феникс; Краснодар: Неоглори, 2008. – 359с.
2. Довгань Г. Д. Країнознавство / Довгань Г. Д., Сиротенко А. Й., Стадник О. Г.. – Харків: Ранок, 2007. – 480 с.
3. Мальська М.П. Туристичне країнознавство. Європа [Текст] : навч. посібник / М.П. Мальська, М.З. Гамкало, О.Ю. Бордун. – К. : Центр учб. л-ри, 2009. – 224 с.
4. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму [Текст] : Навчальний посібник / За ред. О.О. Любіцева.: К.: Альтерпрес, 2008.- 436 с
5. Географія міжнародного туризму: Зарубежні країни: Учеб.посobie / Авт. – сост. Л.М. Гайдукевич, С.А. Хомич, В.А. Клицунова и др. – Мн. : Аверсэв, 2004. – 252 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечний фонд кафедри фізичної географії та картографії.
2. Фонд Центральної наукової бібліотеки ХНУ імені В. Н. Каразіна.
3. Інтернет – ресурси